

Sygn. akt VII U 1458/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 czerwca 2017 r. w Warszawie

sprawy A. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o ustalenie wysokości podstawy wymiaru składek

z udziałem zainteresowanego M. Ś. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) działalność wspomagająca usługi finansowe z siedzibą w W. ul. (...) lok. (...)

na skutek odwołania A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 1 sierpnia 2016 r. nr (...) zmienionej decyzją

z dnia 17 sierpnia 2016 r. znak: (...)

zmienia zaskarżone decyzje z dnia 1 sierpnia 2016 r. oraz 17 sierpnia 2016 r. w ten sposób, iż stwierdza że A. C. od 2 stycznia 2016 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek M. Ś. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 4 200,00 (słownie: czterech tysięcy dwieście złotych) brutto miesięcznie.

UZASADNIENIE

A. C. w dniu 25 sierpnia 2016 r. wniosła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga

w W. odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 1 sierpnia 2016 r.,

nr: (...) oraz z dnia 17 sierpnia 2016 r., nr: (...). Odwołująca wniosła o ich zmianę poprzez stwierdzenie, że podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek M. Ś. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

w wysokości 4200,00 złotych (k. 2-7 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 września 2016 r. wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od odwołującej na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Zdaniem organu rentowego analiza dokumentów pozyskanych w trakcie postępowania wyjaśniającego wskazywała,

że wysokość wynagrodzenia ubezpieczonej ustalona została w celu umożliwienia uzyskania wyższych świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa, co stanowi naruszenie zasad współżycia społecznego (k. 19-21 a. s.).

Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2017 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości na okoliczność sytuacji finansowej płatnika składek M. Ś. w latach 2015-2016 i możliwości zatrudnienia pracownika w osobie A. C. za wynagrodzeniem 4200,00 złotych brutto (k. 45 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 16 czerwca 2016 r. na podstawie art. 61 § 1 i § 4 k.p.a. w związku z art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zawiadomił M. Ś. i A. C. o wszczęciu postępowania w sprawie podlegania przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u ww. płatnika składek (k. 10-11 akt ZUS).

Zgodnie z wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, M. Ś. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej od dnia 3 października 2008 r. (k. 97 a. s. i k. 9 akt ZUS).

Zgodnie z dyplomem wydanym w dniu 19 października 2009 r. przez Uniwersytet (...) w W., odwołująca uzyskała tytuł zawodowy licencjata na kierunku Administracji z wynikiem dobrym (k. 83 a. s.).

Zgodnie z dyplomem wydanym w dniu 4 listopada 2011 r. przez Uniwersytet (...) w W., odwołująca uzyskała tytuł zawodowy magistra na kierunku Administracji o specjalności Administracja publiczna z wynikiem dobrym (k. 84 a. s.).

Odwołująca w dniu 16 grudnia 2015 r. zgodnie z orzeczeniem lekarskim została uznana za zdolną do wykonywania pracy na stanowisku asystentki biura finansowego do dnia 17 grudnia 2019 r. (k. 56 akt ZUS).

Zgodnie z zaświadczeniem z dnia 30 grudnia 2015 r., odwołująca ukończyła szkolenie okresowe w dziedzinie BHP zorganizowane w dniach 29 i 30 grudnia 2015 r. (k. 57 akt ZUS).

M. Ś. w dniu 2 stycznia 2016 r. zawarł z A. C. umowę o pracę na czas określony od dnia 2 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. na stanowisku asystentki biura w ramach pełnego wymiaru czasu pracy za wynagrodzeniem 4200,00 złotych brutto miesięcznie. Zgodnie z umową o pracę do obowiązków ubezpieczonej miało należeć: wspomaganie pracy przełożonego, telefoniczne umawianie i organizacja spotkań z klientami, wsparcie w realizacji planów sprzedażowych, aktywne poszukiwanie nowych klientów, pozyskiwanie dokumentacji z sądów i od deweloperów, przygotowanie niezbędnej dokumentacji dla banków oraz tworzenie pozytywnego wizerunku firmy w kontaktach wewnętrznych i zewnętrznych. Ustalono ponadto, że miejscem wykonywania pracy została W. (k. 13-14 akt ZUS).

Strony zawartej umowy oprócz kontaktu telefonicznego, porozumiewali się mailowo, gdzie omawiali bieżące sprawy związane z firmą (k. 45-51 akt ZUS).

Odwołująca uzyskiwała wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę przelewem na konto bankowe (k. 52 akt ZUS).

M. Ś. odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne za odwołującą (k. 53-55 akt ZUS).

Zgodnie z informacją o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy, odwołująca uzyskała dochód z tytułu zawartej umowy o dzieło z (...) Sp. z o.o. za rok 2015 w wysokości 49476,80 złotych (k. 17-18 a. s.).

Zgodnie z zeznaniem dotyczącym wysokości osiągniętego dochodu w 2015 r., płatnik składek uzyskał przychód w wysokości 163692,93 złotych, koszty uzyskania przychodów wyniosły 57793,88 złotych, a osiągnięty dochód wyniósł 105899,05 złotych (k. 39-43 a. s.).

W oparciu o własne ustalenia, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 1 sierpnia 2016 r., nr: (...) na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 68 ust. 1c, art. 41 ust. 12 i 13, art. 13 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy stwierdził, że A. C. od dnia 2 stycznia 2016 r. do dnia 31 marca 2016 r. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek M. Ś. z podstawą wymiaru składek

na ubezpieczenia społeczne w wysokości 1850,00 złotych równą minimalnemu wynagrodzeniu za pracę w 2016 r. W ocenie Oddziału analiza dokumentów pozyskanych

w trakcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego wskazuje, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne została ustalona w celu umożliwienia uzyskania wyższych świadczeń przysługujących z tytułu zasiłków chorobowego i macierzyńskiego, ponieważ:

- jest to pierwszy tytuł do ubezpieczeń odwołującej;
- płatnik składek nigdy w przeszłości nie zgłaszał do ubezpieczeń pracowników ani zleceniobiorców;
- nikt nie został zatrudniony w zastępstwie odwołującej;
- brak dokumentów potwierdzających posiadane doświadczenie zawodowe przez odwołującą na podobnym stanowisku pracy;
- brak dokumentów pozwalających na określenie wymiaru urlopu;
- nie dano wiary skutecznemu procesowi rekrutacyjnemu;
- brak jest świadectwa pracy, pomimo wyrejestrowania z ubezpieczeń;
- brak jest zasadności w utworzeniu stanowiska asystentki biura;
- płatnik składek ustalił podstawę wymiaru składek na poziomie oderwanym od realiów rynkowych (k. 2-4 akt ZUS).

Następnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 17 sierpnia 2016 r., nr: (...) zmieniającą decyzję z dnia 1 sierpnia 2016 r., nr: (...) w ten sposób, że stwierdzono, iż A. C. od dnia 2 stycznia 2016 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek M. Ś. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości

1850,00 złotych, równą minimalnemu wynagrodzeniu za pracę w 2016 r. Organ rentowy stwierdził, że ponowna analiza sprawy wykazała, że wyrejestrowania z ubezpieczeń nie dokonał płatnik, a jedynie był to dokument sporządzony z urzędu z uwagi na brak dokumentów rozliczeniowych od miesiąca kwietnia 2016 r. (k. 7 akt ZUS).

Na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i finansów, Sąd ustalił sytuację finansową płatnika składek w 2015 r. W dniu podpisania z odwołującą umowy o pracę, M. Ś. miał wystarczające zasoby do sfinansowania zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem 4200,00 złotych brutto. Sytuacja finansowa płatnika składek na przełomie lat 2015/2016 - w zakresie prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej - była dobra i umożliwiała zatrudnienie pracownika za wynagrodzeniem w wysokości 4200,00 złotych brutto miesięcznie (k. 48-55 a. s.).

Płatnik składek jest doradcą kredytowym prowadzącym w tymże zakresie działalność gospodarczą. Do obowiązków odwołującej należało początkowo obsługiwanie klientów głównie z programu (...), dla których była pośrednikiem. Ubezpieczona wykonywała swoją pracę w siedzibie firmy mieszczącej się przy ulicy (...) oraz w terenie w godzinach od 8 do 17. A. C. pozostawała

w stałym kontakcie telefonicznym z zainteresowanym. Odwołująca posiadała doświadczenie zawodowe, gdyż od 27 października 2008 r. przez osiem lat była współpracownikiem terenowym w zakresie pozyskiwania i dostarczania informacji gospodarczej na zasadzie umowy o dzieło (...) Sp. z o.o.

Po przejściu na zwolnienie lekarskie przez ubezpieczoną, płatnik składek zaangażował do współpracy w swojej firmie doradcę, a następnie zatrudnił pracownika na pół etatu (zeznania odwołującej i zainteresowanego – k. 100-101 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodu dokumentacji zawartej w aktach rentowych i złożonej do akt sądowych sprawy oraz w oparciu o treść zeznań odwołującej i zainteresowanego, a także treść opinii niezależnego biegłego sądowego z zakresu finansów i rachunkowości. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony sporu kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. Z kolei zeznania stron procesu są również wiarygodne, gdyż korespondują z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Natomiast wnioski płynące wprost z opinii biegłego sądowego nie zostały zakwestionowane przez strony postępowania, toteż Sąd uznał je za własne i stanowiące wysoki walor dowodowy dla końcowego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. C. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 1 sierpnia 2016 r., nr: (...) oraz z dnia 17 sierpnia 2016 r., nr: (...) jest uzasadnione i podlega uwzględnieniu.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla ubezpieczonej, co przesądziło o kierunku kontroli sądu ograniczonej jedynie do tej spornej kwestii. W zaskarżonej decyzji organ rentowy nie kwestionował faktu wykonywania przez odwołującą pracy na podstawie umowy o pracę na rzecz płatnika składek M. Ś., a jedynie wysokość wynagrodzenia umówionego przez strony na kwotę 4200,00 złotych brutto miesięcznie.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) zwanej dalej „ustawą”, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami.

W myśl art. 8 ust. 1 ustawy, za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, a zgodnie z art. 13 pkt. 1 ustawy obowiązek podlegania takiej osoby ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu trwa od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, o czym stanowią art. 18 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy. Z kolei podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe.

W ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego

lub zmierzającej do obejścia prawa.

Sąd zważył, że zaskarżona decyzja wydana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych okazała się być nieprawidłowa. Analizując niniejszą sprawę należało mieć na względzie doświadczenie, które niewątpliwie posiadała odwołująca, co zostało udowodnione w trakcie postępowania administracyjnego toczącego się przed organem rentowym oraz w toku postępowania sądowego. Jak zostało wykazane, odwołująca już od dnia 27 października 2008 r. przez 8 lat współpracowała ze spółką (...). W ramach współpracy ubezpieczona miała za zadanie dostarczać i weryfikować na zamówienie informacji zawierających dane o przedsiębiorstwach i osobach fizycznych na określonych zasadach umów o dzieło. Co prawda zakres obowiązków był inny w porównaniu do tego, czym zajmowała się A. C. u płatnika składek, jednakże niewątpliwie posiadała doświadczenie zawodowe w nawiązywaniu kontaktu z kontrahentami oraz w dyscyplinie pracy. Zatem Sąd doszedł do przekonania, iż ubezpieczona była dobrze przygotowana do wykonywania pracy na stanowisku, na którym została zatrudniona w ramach umowy o pracę u M. Ś.. Samodzielna praca ubezpieczonej w ramach umowy o dzieło przez długi okres czasu, z zakresem obowiązków opisanych powyżej, na rzecz jednej spółki, w ocenie Sądu czyniło ją odpowiednią osobą do wykonywania czynności wynikających z podpisanej umowy o pracę.

W ocenie Sądu wszystkie zarzuty organu rentowego zawarte w zaskarżonej decyzji były błędne i nieracjonalne. Zauważyć należy, że spór w niniejszej sprawie dotyczył jedynie ustalonej podstawy wymiaru składek, a nie zasadności całego stosunku pracy. Tymczasem Zakład Ubezpieczeń Społecznych w swoich rozważaniach zdaniem Sądu wyszedł poza zakres rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonej decyzji. Sąd doszedł do przekonania, że mając na uwadze przedmiot sporu, nie miały znaczenia okoliczności związane z pierwszym tytułem do ubezpieczeń odwołującej, nie zgłaszaniem do ubezpieczeń pracowników ani zleceniobiorców przez płatnika składek w przeszłości, brak dokumentów pozwalających na określenie wymiaru urlopu czy też brak świadectwa pracy. Sąd doszedł do przekonania, że powyższe wnioski Oddziału pozostają bez żadnego wpływu w kontekście ustalenia prawidłowej wysokości podstawy wymiaru na ubezpieczenia społeczne. Ww. rozważania organu rentowego miałyby jedynie i tak marginalne znaczenie w sprawie, gdzie przedmiotem sporu byłoby podleganie ubezpieczeniom społecznym. Toteż Sąd mógłby pochylić się nad kwestiami związanymi z pozornością umowy, na który miałyby wpływ brak dokumentów związanych bezpośrednio z nawiązaniem i wykonywaniem stosunku pracy, czy też nad skutecznością i faktycznym przeprowadzeniem procesu rekrutacyjnego przez płatnika składek. Sąd doszedł do wniosku, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wywodząc takie wnioski z ustalonego przez siebie stanu faktycznego, winien był wydać decyzję wyłączającą odwołującą z ubezpieczeń społecznych. Natomiast w niniejszej sprawie faktyczne wykonywanie stosunku pracy nie była kwestionowane, a w przypadku niniejszego przedmiotu sporu, jakim jest ustalenie wysokości podstawy wymiaru składek, zarzuty te nie były nim związane. Podobnie należy potraktować zarzut odnoszący się do kwestii niezatrudnienia przez M. Ś. osoby na zastępstwo odwołującej oraz ogólny brak zasadności w utworzeniu stanowiska asystentki biura. Powyższe również mogłoby sugerować Sądowi, że doszło do pozorności umowy jedynie w wyłącznym celu uzyskania wysokich świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Tym niemniej w postępowaniu sądowym ustalono, że płatnik składek w rzeczywistości wypełniając lukę w firmie po ubezpieczonej, rozpoczął współpracę z doradcą, a następnie zatrudnił pracownika w niepełnym wymiarze czasu pracy. Sąd zważył, że nawet brak wykazania udowodnienia zatrudnienia nowego pracownika, pozostawał bez znaczenia dla końcowego rozstrzygnięcia. Natomiast warte podkreślenia jest również to, iż organ rentowy w sposób subiektywny wskazał, że nie było zasadnym tworzenie nowego miejsca pracy. Prowadzący własną działalność gospodarczą ma pełne prawo nawiązać w każdym czasie z dowolną liczbą pracowników umowę o pracę bądź umowę cywilno-prawną. Nietrafne jest czynienie zarzutu z okoliczności, zgodnie z którą M. Ś. nigdy nie zatrudniał innych pracowników w swojej firmie. Każdy przedsiębiorca ma prawo na pewnym etapie wykonywania działalności gospodarczej podjąć kroki w celu jej ulepszenia, aby uzyskiwać większe przychody. Zdaniem Sądu z pewnością takim działaniem jest zatrudnienie kolejnego pracownika, który może podwyższyć, a także ubogacić zakres ofertowy działalności, co może przełożyć się na większy zysk.

Przedkładając powyższe na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że istotą sporu było wyłącznie ustalenie, czy zakres pracy ubezpieczonej i wykonywane przez nią czynności dawały podstawę do osiągnięcia wynagrodzenia w wysokości 4200,00 złotych brutto miesięcznie. W tych realiach Sąd zważył, że jedynym zarzutem odnoszącym się ściśle

do kwestii spornej było wskazanie, że płatnik składek ustalił podstawę wymiaru składek na poziomie oderwanym od realiów rynkowych. Jednakże w ocenie Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy brak jest szczególnych, a zarazem uzasadnionych okoliczności, aby obniżyć poziom wynagrodzenia odwołującej za wykonywaną pracę do poziomu minimalnego.

Sąd jednocześnie zważył, że nie zostało udowodnione, by wynagrodzenie odwołującej zostało ustalone na poziomie odbiegającym od stawek rynkowych w sposób powodujący jego rażące wygórowanie, nie odpowiadające świadczonej pracy. Organ rentowy nie przedstawił dowodów świadczących o tym, że zatrudnienie odwołującej byłoby dla firmy nieopłacalne, nieracjonalne i nielogiczne. W niniejszej sprawie nie odnotowano, aby firma miała zaległości w stosunku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych czy Urzędu Skarbowego. Ponadto

z wniosków wyprowadzonych z niezakwestionowanej opinii biegłego sądowego jednoznacznie wynika, że sytuacja finansowa płatnik składek na przełomie lat 2015-2016 umożliwiała zatrudnienie pracownika za omówionym wynagrodzeniem w kwocie

4200,00 złotych brutto miesięcznie. Sąd również zważył, że odwołująca z tytułu zawartej umowy o dzieło z (...) Sp. z o.o.

za rok 2015 osiągnęła dochód w wysokości 49476,80 złotych, a więc w kwocie wyższej aniżeli jej wynagrodzenie ustalone z płatnikiem składek. W konsekwencji należy uznać,

że wynagrodzenie w kwocie 4200,00 złotych brutto miesięcznie w dzisiejszych stawkach rynkowych nie jest wygórowane, szczególnie że oscyluje w granicach wyliczonej średniej krajowej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Zarządzenie:(...)

(...)